

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **R. J.**, zast. Mgr. Janem Soukupem, advokátem, se sídlem Konviktská 12, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 4. 2014, č. j. 51 A 8/2013 – 46,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 4. 2014, č. j. 51 A 8/2013 – 46, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 1. 2013, č. j. 13250/DS/2012-8/SR, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 6. 11. 2012, č. j. P/615/2012/OS1/Jad, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobce dle správního orgánu prvního stupně dopustil tím, že porušil ustanovení § 18 odst. 3 cit. zákona, když dne 16. 2. 2012 v 17:33 hodin při řízení motorového vozidla tovární značky Škoda Octavia, registrační značky X, na dálnici D 11 na 76,5 km v katastru obce Dobřenice, ve směru jízdy na Hradec Králové nerespektoval nejvyšší dovolenou rychlost jízdy

130 km/h, přičemž silničním rychloměrem POLCAM PC 2006 mu byla naměřena rychlost jízdy 192 km/h, která po odečtení možné odchylky silničního měřidla ($\pm 3\%$) byla stanovena na 186 km/h. Správní orgán prvního stupně za tento přestupek žalobci podle § 11 odst. 1 písm. b), § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích a § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu uložil pokutu ve výši 8.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu deset měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a dále mu podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb. uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nepřisvědčil odvolacím námitkám žalobce. Konstatoval, že žalobce ve správním řízení zastupoval advokát Mgr. Jan Soukup na základě generální plné moci a správní orgán prvního stupně měl shromážděny podklady, z nichž vyplývalo, že se žalobce dopustil uvedeného přestupku. Správní orgán prvního stupně dne 11. 10. 2012 obdržel od zástupce žalobce omluvu z nařízeného ústního jednání, v níž uvádí, že žalobce je od 5. 10. 2012 v pracovní neschopnosti. K této omluvě bylo přiloženo rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ze dne 8. 10. 2012, č. B 6463923, vystavené MUDr. R. P., praktickým lékařem. Z nařízeného jednání se omluvil také zástupce obviněného s tím, že bez přítomnosti obviněného by jeho účast na jednání byla bezpředmětná. Správní orgán prvního stupně předmětnou omluvu nepovažoval za řádnou, neboť osobní přítomnost žalobce nebyla nutná. Z obsahu správního spisu není patrné, že by správní orgán prvního stupně hodlal v průběhu ústního jednání provést výslech obviněného, resp. že by tento výslech byl nezbytný pro správné a úplné zjištění skutkového stavu. Správní orgán prvního stupně totiž měl k dispozici řadu důkazů, které spáchání přestupku žalobcem dostatečně prokazovaly. Podle žalovaného v případě ústního jednání není nezbytné, aby se ho obviněný z přestupku účastnil a zákonná úprava proto ani nepožaduje doručování přímo obviněnému za situace, kdy je řádně zastoupen. Nebylo tedy nutné provádět výslech žalobce a jeho práva dle § 36 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád za něj mohl vykonat jeho zástupce. Vzhledem k tomu, že výslech žalobce nebyl nutný, shledal žalovaný nedostatečnou rovněž omluvu zástupce žalobce. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že žalobce byl celkem čtyřikrát předvolán k ústnímu jednání, přičemž byl vždy výslovně poučen o svých právech a měl tak dostatečnou možnost je uplatňovat. V den, kdy se mělo konat ústní jednání, však byl žalobce pokaždé v pracovní neschopnosti. Dosavadní průběh správního řízení tak podle žalovaného nasvědčuje tomu, že žalobce se snaží o prodloužování řízení s cílem dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku. Žalovaný uzavřel, že žalobce se po celou dobu řízení uchyluje k omluvám na základě onemocnění právě v den nařízených jednání, kterými maří řádné projednání věci a zneužívá své právo na omluvu z jednání.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že správní orgán prvního stupně se dopustil řady procesních pochybení, především nerespektoval právo žalobce osobně se zúčastnit projednání přestupku, z něhož je obviněn a nedal mu tudíž ani prostor se na místě vyjádřit k prováděným důkazům, reagovat na ně, vyjádřit se k nim a navrhnout případné další důkazy. Správní orgán prvního stupně měl podle žalobce přihlídnout k jeho omluvě z jednání, v níž opakovaně uvedl, že si přeje se osobně ústního jednání zúčastnit za přítomnosti svého zástupce a ke všemu se na místě vyjádřit. Toto právo žalobce je správní orgán povinen respektovat. V opačném případě hrubě zasahuje do procesních práv účastníka řízení. Žalobce upozornil na skutečnost, že k jednání nebyl pozván a obeslán byl pouze jeho zástupce. Vyjádřil přesvědčení, že správní orgán prvního stupně měl právo konat ústní jednání bez jeho přítomnosti pouze v případě, kdy by se svého práva na účast u jednání vzdal, nebo kdyby se nedostavil bez řádné omluvy nebo jiného závažného důvodu. Žalobce se však řádně omluvil a doložil

pokračování

závažný důvod své omluvy. Stejně tak se omluvil i jeho zástupce a současně vysvětlil správnímu orgánu, že jeho přítomnost nemá bez přítomnosti žalobce smysl.

[4] Žalobce dále poukázal na skutečnost, že důvodem jeho omluvy z jednání byla pracovní neschopnost doložená lékařským potvrzením. Omluvu zaslal správnímu orgánu včas a s dostatečným odůvodněním, proto ji žalobce považuje za řádnou. Správní orgán prvního stupně nesdělil, že by omluvu neakceptoval. Proto žalobce stejně jako v předcházejícím řízení a s ohledem na právní závěr uvedený v předcházejícím rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2012 (v němž je výslovně uvedeno, že v projednávané věci je nutné provést nové ústní jednání, při kterém bude přítomen žalobce a jeho zástupce), očekával, že ústní jednání nebude konáno. Správní orgán prvního stupně tak porušil zásadu předvídatelnosti zakotvenou v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.

[5] Závěr žalovaného o účelovosti svého postupu označil žalobce za hrubý a necitlivý, neboť žalovaný takto bez dalšího hodnotí žalobcovy vážné zdravotní problémy. V souvislosti se závěrem žalovaného, že neúčast žalobce na ústním jednání nemohla za dané důkazní situace ohrozit řízení, žalobce uvedl, že správní orgán za situace, kdy si účastník řízení vymínil, že se chce jednání osobně zúčastnit, nemůže rozhodnout v jeho nepřítomnosti. K závěru žalovaného, že se mohl v době své pracovní neschopnosti u ústního jednání nechat zastoupit svým zástupcem, žalobce uvedl, že si zvolil zástupce, aby ho zastupoval ve smyslu procesněprávním, ale nemůže ho zastoupit ve smyslu objasnění skutku, neboť u skutku nebyl a nemůže tak k němu cokoli vypovídat. To může učinit pouze sám žalobce. Žalobce uzavřel, že žalovaný nesplnil povinnost umožnit účastníkovi řízení účast u jednání, čímž zasáhl do jeho práva vyplývajícího z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Navrhl, aby krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil mu povinnost zaplatit k rukám zástupce žalobce náhradu nákladů řízení, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[6] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 24. 4. 2014, č. j. 51 A 8/2013 – 46 rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil mu zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 10.800 Kč k rukám jeho zástupce, a to do 8 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Krajský soud nejprve zrekapituloval dosavadní vývoj věci a poté s přihlédnutím k judikatuře Evropského soudu pro lidská práva a nálezů Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, konstatoval, že žalobce měl v řízení o přestupku, který mu byl kladen za vinu, právo, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti, tj. měl právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku podle § 74 odst. 1 přestupkového zákona, ledaže by odmítl, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit, nebo se nedostavil bez náležité omluvy či důležitého důvodu. Žalobce se od samého počátku řízení tohoto svého práva výslovně domáhal a nemohla na něm proto nic změnit ani okolnost, že měl zároveň zvoleného zástupce. Krajský soud poukázal na skutečnost, že k jednáním nařízeným na dny 11. 4. 2012 a 9. 5. 2012 správní orgán prvního stupně obesílal jak žalobce, tak i jeho zástupce. Nevysvětlil přitom, zda tak činil proto, že měl v úmyslu žalobce vyslechnout či zda jej k tomu nutila tehdejší důkazní situace. Změnu svého postupu v tomto ohledu správní orgán prvního stupně neobjasnil.

[7] Krajský soud dále uvedl, že obviněný z přestupku má vždy právo být osobně přítomen projednání své věci za podmínek stanovených § 74 odst. 1 přestupkového zákona, a to bez ohledu na to, zda je či není souběžně zastoupen zástupcem na základ plné moci. Správní orgán prvního stupně však takto nepostupoval, když přes výslovný požadavek žalobce na jeho osobní účast při projednávání přestupku ztotožnil jeho postavení s postavením jeho zástupce, jak mu ostatně žalobce důvodně vytýkal v žalobě. I při odhlédnutí od otázky, jakým

způsobem měl být žalobce k ústnímu jednání nařízenému na den 10. 10. 2012 předvolán, zda osobně či pouze prostřednictvím svého zástupce, krajský soud shledal, že se ho žalobce nemohl zúčastnit z řádně doloženého objektivního důvodu spočívajícím v nemoci spojené s pracovní neschopností. Správní orgán prvního stupně přitom o nemoci žalobce věděl den před konáním ústního jednání z faxového podání. Tuto skutečnost však přešel s tím, že do jeho skončení spojeného s dokazováním (dne 10. 10. 2012) nebylo faxové podání potvrzeno. Omluvu žalobce krajský soud vyhodnotil jako dostatečnou a řádnou. Správní orgán prvního stupně projednal přestupek dne 10. 10. 2012 a ve věci rozhodl až dne 6. 11. 2012, takže měl dostatek času uvedené skutečnosti seznat. Za nepatřičné krajský soud označil, že správní orgány zpochybňovaly zdravotní stav žalobce za situace, kdy ten své pracovní neschopnosti vždy řádně doložil, stejně jako spekulace, že se tím žalobce vyhýbá postihu, a to i s přihlédnutím k tomu, že jde o případ, který se vymyká běžné praxi. Na orgánech veřejné správy však podle krajského soudu je, aby se s jakoukoliv procesní taktikou vypořádaly zákonným způsobem, k čemuž však v dané věci nedošlo.

[8] S ohledem na výše uvedené krajský soud uzavřel, že správní orgán prvního stupně projednal přestupkovou věc žalobce v jeho nepřítomnosti, aniž by pro to byly splněny podmínky § 74 odst. 1 přestupkového zákona, čímž došlo i k porušení základního práva žalobce na projednání věci v jeho přítomnosti podle čl. 38 odst. 2 Listiny. Tento deficit pak nemohlo odstranit ani oznámení správního orgánu prvního stupně o ukončení dokazování a poučení ze dne 16. 10. 2012 o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Řízení o přestupku před správním orgánem prvního stupně tak bylo postiženo podstatnou vadou řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Žalovaný však tuto vadu nezjistil a neodstranil.

[9] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel předeslal, že v posuzované věci je třeba zabývat se tím, zda byly splněny podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce a tím, zda se žalobce, resp. jeho zástupce včas a náležitým způsobem omluvili. Podle stěžovatele správní orgán prvního stupně postupoval obdobně jako ve věci, kterou se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 53/2013 – 37 a poukázal na závěry v tomto rozsudku uvedené. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že správní orgán prvního stupně neměl v úmyslu krátit žalobce na jeho právech a nebránil mu v uplatnění práva na obhajobu prostřednictvím zástupce. Z postupu žalobce je podle stěžovatele patrná snaha o obstrukci, kterou chtěl dosáhnout uplynutí prekluzivní lhůty podle § 20 zákona o přestupcích. V této souvislosti stěžovatel poukázal na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 111/2011 – 56, dle kterého je třeba rozlišit mezi výsledkem obviněného a účastí obviněného při ústním jednání. Obviněný z přestupku má nepochybně svá zaručená práva, která však může uplatnit také prostřednictvím svého zástupce. Správní orgán prvního stupně podle žalovaného nepochybil, když žalobce nepředvolal k ústnímu jednání, jelikož neúčast žalobce mu nebránila v uskutečnění jednání a za dané důkazní situace nemohla ohrozit cíl řízení. Pro posouzení podmínek pro postup podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích tak byla rozhodná pouze omluva zástupce. Nemožnost účasti žalobce přitom nebyla způsobila omluvit jeho zástupce, který mohl všechna práva účastníka řízení vykonat za zástupce a mohl případně navrhnout i výsledek žalobce. Jiný důvod, který by mu znemožňoval účast na ústním jednání, zástupce žalobce neuvedl. V souvislosti s významem omluv z úředních jednání pro zachování práva na řádný proces stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009 – 99. Stěžovatel dále krajskému soudu vytknul, že se nezabýval tím, že správní orgán prvního stupně měl k dispozici řadu důkazů, které spáchání

pokračování

přestupku žalobcem dostatečným způsobem prokazovaly a nepřihlédl ke skutečnosti, že žalobce si na začátku řízení zvolil zástupce, prostřednictvím kterého mohl uplatňovat veškerá svá práva. Stěžovatel upozornil na závěry, které k institutu zastupování vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 100/2008 – 61, z nichž vyvodil, že účastník řízení i jeho zástupce by si měli být vědomi toho, že pokud není účast účastníka řízení na jednání zcela nezbytná, může správní orgán rozhodnout v jeho nepřítomnosti. Krajský soud se však omluvou zástupce žalobce nezabýval. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnankyně s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[12] Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[13] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda v posuzované věci byly splněny podmínky § 74 odst. 1 zákona o přestupcích pro projednání věci bez přítomnosti žalobce. Nejvyšší správní soud při posouzení této otázky vycházel z níže uvedené ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou přílehavě poukázal stěžovatel v kasační stížnosti, přičemž neshledal žádný důvod se od této judikatury odchýlit.

[16] V rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 111/2011 – 56 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), Nejvyšší správní soud vyslovil, „že podle ustanovení § 74 zákona o přestupcích koná o přestupku správní orgán v prvním stupni ústní jednání; v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se ke projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Ve shodě se žalovaným soud konstatuje, že z obsahu správního spisu není patrné, že by správní orgán I. stupně hodlal v průběhu ústního jednání provést výslech žalobce, tzn. obviněného, resp. že by tento výslech byl nezbytný

pro správné a úplné zjištění skutkového stavu. Jak totiž plyne ze spisu, správní orgán měl k dispozici řadu důkazů, které spáchání přestupku žalobcem dostatečně prokazovaly.

[17] *Ve shodě se stěžovatelem má rovněž Nejvyšší správní soud za to, že krajský soud dostatečně od sebe neodlišil potřebu výsledku účastníka od nutnosti konat ústní jednání před správním orgánem. V případě ústního jednání totiž skutečně není nezbytné, aby se ho obviněný fyzicky účastnil a zákonná úprava proto ani nepožaduje doručování předvolání přímo jemu za situace, kdy je řádně zastoupen. Krajský soud se mylí, pokud dospěl k závěru, že práva zakotvená v ustanovení § 36 správního řádu jsou právy výlučně účastníka řízení samotného a nemůže je proto vykonat jeho zástupce. Jestliže totiž podle tohoto zákonného ustanovení platí, že účastníci mají právo vyjádřit v řízení své stanovisko, mohou požadovat o poskytnutí informací a musí jim být před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jedná se ve všech případech z povahy věci o práva, která mohou využít účastníci řízení jak sami, tak také prostřednictvím svých zástupců. Z citovaného ustanovení tak nelze dovodit, že se jedná o případ, kdy má obviněný v řízení něco vykonat osobně ve smyslu ustanovení § 34 odst. 2 správního řádu, a tedy že správní orgán nemůže komunikovat pouze s jeho zástupcem, vybrž musí předvolání k ústnímu jednání doručit též obviněnému.*

[18] *Za podstatnou pak považuje zdejší soud především skutečnost, že v důsledku nedoručení předmětného předvolání přímo žalobci nemohla být porušena jeho práva na spravedlivé projednání věci, jelikož veškerá svoje procesní práva měl možnost uplatňovat osobně anebo prostřednictvím svého zástupce. Ze správního spisu plyne, že celkem ve třech případech byl žalobce předvolán k ústnímu jednání, vždy byl výslovně poučen o svých právech a měl tak dostatečnou možnost je uplatňovat. Jejich uplatňování zákonem předvídaným způsobem však přitom nutně zůstává toliko jeho právem, nikoliv povinností.“*

[19] *V rozsudku ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 53/2013 – 37, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „v případě ústního jednání není pro uplatnění procesních práv účastníka řízení nezbytná jeho osobní účast. Povaha těchto práv nevyžaduje osobní úkon účastníka, ale účastník může tato práva uplatnit prostřednictvím svého zástupce, který může navrhnout důkazy, seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim, klást svědkům otázky atd. Z úkonů zástupce pak vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému (§ 34 odst. 1 správního řádu). Podmínka osobní účasti obviněného při jednání nevyplývá ani z čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle něhož má každý obviněný právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru. Pokud je tedy obviněný zastoupen, zpravidla postačí, pokud se ústního jednání zúčastní pouze jeho zástupce.*

[20] *Osobní účast obviněného, který je zastoupen, by byla vyžadována pouze tehdy, vystala-li by potřeba jej vyslechnout z důvodu zjištění skutkového stavu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že správní orgán může požadovat osobní konání zastoupeného v řízení jen tehdy, je-li k tomu oprávněn na základě zákona. Správní orgán tedy může účastníka předvolat k výsledku pouze tehdy, pokud je jeho osobní účast nutná pro dosažení cíle řízení, tedy pro zjištění skutkového stavu (blíže viz např. rozsudek ze dne 17. 12. 2008, č. 1 As 100/2008 – 61).“*

[21] *Z protokolu o ústním jednání ze dne 10. 10. 2012 vyplývá, že správní orgán prvního stupně nepovažoval za nutné provést výslech žalobce, neboť shromážděné důkazy, jejichž výčet je v protokolu zaznamenán, považoval za dostatečné k řádnému zjištění skutkového stavu.*

[22] *Žalobce v omluvě doručené správnímu orgánu dne 9. 10. 2012 uvedl, že má chřipku, tudíž je pro své okolí vysoce infekční a nemůže se nařízeného jednání zúčastnit. Zároveň žalobce projevil zájem se projednání věci osobně zúčastnit a vyjádřil nesouhlas s tím, aby bylo jednáno v jeho nepřítomnosti. Zástupce žalobce se z nařízeného jednání omluvil s tím, že bez přítomnosti žalobce je jeho účast na jednání bezpředmětná.*

pokračování

[23] Ve věci sp. zn. 8 As 53/2013 se tak stejně jako v posuzované věci jednalo o případ, kdy správní orgán doručil předvolání k ústnímu jednání pouze zástupci obviněného z přestupku, který se následně prostřednictvím svého zástupce z ústního jednání těsně před termínem jeho konání omluvil s tím, že má zájem se jednání zúčastnit, přičemž zástupce obviněného z přestupku uvedl, že jeho účast postrádá bez přítomnosti jeho klienta smysl. Nejvyšší správní soud proto s přihlédnutím k závěrům učiněným zdejší soudem v naposledy uvedeném rozsudku dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud žalobce nepředvolal za účelem výslechu, ale zaslal předvolání k ústnímu jednání pouze jeho zástupci. Neúčast žalobce totiž nebránila v uskutečnění jednání a za existující důkazní situace nemohla ohrozit cíl předmětného řízení, neboť správní orgán prvního stupně měl ve správním spisu k dispozici řadu důkazů, které spáchání přestupků žalobcem dostatečně prokazovaly, a kterými ostatně provedl dokazování u ústního jednání v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce. Jednalo se např. o oznámení dopravního přestupku ze dne 1. 3. 2012, č. j. KRPH-37-7/PŘPR-2012-VL, úřední záznam policistů ze dne 1. 3. 2012, č. j. KRPH-37-2/PŘPR-2012-VL a videozáznam měření rychlosti jízdy žalobce. Osobní účast žalobce u jednání proto nebyla nutná.

[24] Za této situace je zjevné, že pro posouzení podmínek pro postup podle § 74 odst. 1 věty druhé zákona o přestupcích byla rozhodná pouze omluva zástupce. Jak již bylo uvedeno výše, zástupce žalobce svou neúčast u nařízeného jednání omlouval tím, že jeho účast nemá bez přítomnosti žalobce význam. Nemožnost účasti žalobce u ústního jednání zapříčiněná jeho nemocí však nebyla způsobilá omluvit také nepřítomnost jeho zástupce, který mohl a měl všechna práva účastníka řízení vykonat za žalobce. Nejvyšší správní soud se s přihlédnutím ke skutečnosti, že zástupce žalobce neuvedl žádný jiný důvod, který by mu znemožňoval účast na ústním jednání, plně ztotožnil se závěrem stěžovatele, že také omluva zástupce žalobce nebyla náležitá.

[25] Z výše uvedeného vyplývá, že krajský soud považoval nesprávně za rozhodnou omluvu žalobce, nikoli jeho zástupce a náležitě nezohlednil zásadní skutečnosti, že žalobce byl zastoupen zástupcem a jeho osobní účast u jednání tak nebyla s ohledem na zjištěný skutkový stav nezbytná pro zachování jeho práv účastníka řízení. Závěr krajského soudu, že v posuzované věci nebyly dány podmínky pro postup podle § 74 odst. 1 přestupkového zákona, čímž došlo i k porušení základního práva žalobce podle čl. 38 odst. 2 Listiny tedy není správný.

[26] Nejvyšší správní soud dodává, že nelze vykládat požadavky čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod tak, že všechny tam uváděné garance musí být beze zbytku splněny v řízení o přestupku před správními orgány. Bylo by tak např. absurdní dovozovat porušení čl. 6 Úmluvy z toho, že v přestupkovém řízení nerozhoduje o obvinění nezávislý a nestranný soud, nýbrž správní orgán, který požadované garance nesplňuje. Pro dodržení záruk vyplývajících z čl. 6 Úmluvy v souvislosti s obviněním z přestupku tak zpravidla postačuje soudní přezkum rozhodnutí správních orgánů vydávaných v přestupkových věcech, který je vykonáván v České republice správními soudy v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. v plné jurisdikci.

[27] Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že na výše uvedených závěrech nic nemění ani skutečnost, že žalovaný v předcházejícím rozhodnutí ze dne 8. 8. 2012, č. j. 13250/DS/2012/SR uložil správnímu orgánu prvního stupně provést ústní jednání za přítomnosti žalobce a jeho zástupce. Žalovaný totiž v tomto rozhodnutí předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 5. 6. 2012, č. j. P/615/2012/OS1/Jad zrušil, neboť je shledal překvapivým a nepředvídatelným na základě toho, že správní orgán prvního

stupně akceptoval předcházející dvě omluvy žalobce z ústního jednání, avšak třetí totožnou omluvu již neakceptoval a o této skutečnosti neinformoval zástupce žalobce, který tak neměl možnost se o této skutečnosti dozvědět. V posuzované věci však správní orgán prvního stupně zástupci žalobce v Oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 16. 10. 2012, které bylo téhož dne doručeno zástupci žalobce do datové schránky, sdělil, že jeho omluvu z ústního jednání konaného dne 10. 10. 2012 jako řádnou a důvodnou neuznal. Správní orgán prvního stupně tedy plně respektoval závěry uvedené ve shora uvedeném předcházejícím rozhodnutí žalovaného, přičemž ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil, z jakých důvodů mu neúčast žalobce a jeho zástupce při ústním jednání nebránila rozhodnout ve věci samé. Nejvyšší správní soud tak má za to, že nelze přisvědčit výtce žalobce uvedené v žalobě, že správní orgán prvního stupně porušil zásadu předvídatelnosti zakotvenou v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť zde je dán důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – nesprávné právní posouzení věci.

[29] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Na krajském soudu tak bude, aby se věcí znovu meritorně zabýval a vycházel přitom z toho, že správní orgán prvního stupně nepochybil, když věc projednal v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce.

[30] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2014

JUDr. Jíří Palla
předseda senátu